

آیا فن آوری اطلاعات می تواند منجر به کاهش خطاهای پزشکی شود؟

احمد رجب زاده^۱

سر مقاله

چکیده

واژه های کلیدی: فن آوری اطلاعات؛ خطاهای پزشکی؛ خطاهای دارویی

دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۹/۵

پذیرش مقاله: ۱۳۹۱/۹/۲۷

ارجاع: رجب زاده احمد. آیا فن آوری اطلاعات می تواند منجر به کاهش خطاهای پزشکی شود؟ مدیریت اطلاعات سلامت ۱۳۹۲؛ ۱۰ (۱): ۱-۲.

مقدمه

خطاهای پزشکی جزئی از نتایج اجتناب ناپذیر عملکرد انسانی است، تنها با بررسی خطاها به عنوان منبع اطلاعات می توان تجربیات مناسبی را برای بهبود سلامت بیمار کسب کرد. خطاهای پزشکی پیامدهای بالینی و اقتصادی چشمگیری دارند. استفاده از انواع مختلف فن آوری های اطلاعاتی می تواند با پیشگیری از خطاها و اشتباهات پزشکی، ارزیابی خطاها و نظام مراقبت، موجب کاهش قابل توجه میزان خطاهای پزشکی و ارتقای کیفیت خدمات ارایه شده به بیماران گردد. افزایش مناسب در استفاده از فن آوری اطلاعات در بهداشت و درمان و معرفی سیستم های پشتیبانی از تصمیم گیری بالینی و ارتباط بهتر بین این سیستم ها، منجر به ساده سازی فرایندها شده است که موجب بهبودی قابل توجهی در ایمنی بیمار می گردد (۱).

مجموعه ای مقالات و پژوهش ها، دو فن آوری مهم را برای کاهش و جلوگیری از خطاهای پزشکی به ویژه خطاهای دارویی معرفی کرده اند.

الف) (Computerized physician/ provider order entry) CPOE ثبت کامپیوتری دستورات پزشکان و ارایه دهندگان خدمات سلامت.

ب) CDSS (Clinical decision support system) سیستم پشتیبان تصمیم گیری بالینی.

سیستم CPOE همراه با سیستم CDSS می تواند یادآوری هایی را در زمانی که پزشک دستورات را وارد می کند تولید کند، یادآوری ها می تواند در موقعیت های زیر کمک کند. (۱) تداخلات بین داروهای همزمان که ممکن است توسط چندین پزشک دستور داده شده باشد.

(۲) تداخلات بالقوه بین تست های آزمایشگاهی و داروهای خاص.

(۳) دستور داروایی که باید بر اساس نتایج تست های آزمایشگاهی تغییر کند.

(۴) آلرژی ها.

(۵) شرایط بالقوه ای سمی نیازمند توجه (برای مثال سطوح بالای دارویی در نتایج آزمایشگاه - دستور یک دوز بالا). این سیستم ها نیز می تواند بر اساس داده های بالینی موجود در داخل سیستم به صورت خودکار دستور درمانی مشخصی را برای بررسی پزشک قبل از اجرای آن پیشنهاد دهد (۲).

اگرچه شناخت ماهیت فن آوری و قابلیت های آن لازم و ضروری است اما باید ملاحظاتی را نیز بر آن اعمال کرد تا مؤثرتر واقع شده و در نهایت مورد قبول سیاست گذاران و

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، کمیته تحقیقات دانشجویی، فناوری اطلاعات سلامت، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران (نویسنده مسؤول)
Email: ahmad_r55@yahoo.com

موجود.

- بومی سازی نرم افزارهای مربوط (۳).

نتیجه گیری

بنابراین سیستم های اطلاعاتی به کار گرفته شده در صنعت سلامت در صورتی که از سیستم پشتیبان تصمیم گیری بالینی استفاده کنند و همگام با اجرای چنین سیستم هایی مزایای استفاده از آن برای ارائه دهندگان مراقبت به ویژه پزشکان جهت کاهش مقاومت آن ها شرح داده شود نقش مؤثری در کاهش خطاهای پزشکی خواهد داشت.

دست اندرکاران مراقبت سلامت قرار گیرد. این ملاحظات می تواند شامل موارد زیر باشد.

- آموزش ارائه دهندگان مراقبت سلامت برای افزایش سلامت با افزون بر دانش آنان درباره ی خطاهای پزشکی و پیامدهای جامانده از اثرات مضر دارو.

- استاندارد نمودن زبان نسخه نویسی با استفاده از نام کامل داروها و مسیر ورود دارو به بدن.

- آموزش بیماران و خانواده ی آنان درباره ی رژیم های دارویی.

- تهیه ی فهرست مزایا و نقش پر اهمیت فن آوری های

References

1. Bates DW, Cohen M, Leape LL, Overhage JM, Shabot MM, Sheridan T. Reducing the frequency of errors in medicine using information technology. *J Am Med Inform Assoc* 2001; 8(4): 299-308.
2. Sittig DF, Ash JS. *Clinical Information Systems: Overcoming Adverse Consequences: Overcoming Adverse Consequences*. Sudbury, MA: Jones & Bartlett Learning; 2009.
3. Rezaeehachesoo P, HabibiSh, Fozonkhah Sh. Information Technology, an Effective Tool in Reducing and Preventing Medical Errors: Suggestions for Improvement. *Health Inf Manage* 2007; 4(1): 89-98. [In Persian].